

POMNÍK PADLÝCH

Listopad roku 1941

Pouštní krysy — znak

Důležitý severoafrický přístav Tobruk oblehla vojska Osy 11. dubna 1941 během jarní ofenzivy na Kyrenajce. Fronta se posunula až k libyjsko-egyptské hranici, ale Tobruk, který zůstal přes 100 km za frontovou linií, po dlouhé měsíce odolával všem pokusům o jeho dobytí. Byl zásobován z moře a statečně ho bránily britsko-australské jednotky, které byly vystřídaný čerstvými silami až během října. Mezi těmito střídajícími silami byla také polská Samostatná brigáda karpatských střelců, do jejíž sestavy byl přiřazen také **11. československý prapor**. Tyto čerstvé síly měly pomoci načasovaným výpadem z obklíčení chystané nové britské ofenzivě Crusader, která měla Tobruk vyprostit. Obklíčené jednotky čelily Italům, neboť německá vojska byla mezitím přemístěna k libyjsko-egyptské hranici, kde očekávala britský útok. Nakonec byl perimetr Tobruku osvobozen 10. prosince 1941 za výrazné podpory posádky pevnosti, tedy i 11. československého pěšího praporu. Během obléhání Tobruku pracovala německá propaganda s cílem demoralizovat obklíčené jednotky. Lord Haw-Haw, britský kolaborant pracující jako hlasatel pro německý rozhlas, volal do éteru: "Vylezte, krysy!". Posměšný název naopak britské jednotky s hrdostí převzaly a začaly si říkat "Pouštní krysy", dokonce 7. britská obrněná divize přejala krysu do svého znaku. **Přízvisko "Krysy pouště" si vysloužili i českoslovenští**

Nasazení do boje přineslo vedle dřiny, únavy a napětí nezbytně i ztráty na životech. Již 30. října 1941 padl na svém bojovém stanovišti jednadvacetiletý voják Leo Gutfreund. Při prudkém minometném palebném přepadu dostal kulometný sangar, ve kterém držel hlídku místo unaveného kamaráda, přímý zásah a jeho trosky pohřbily Gutfreundovo tělo. Následovaly další oběti na životech, mnoho vojáků bylo raněno, svou daň si opět vybíraly nemoci. Oběť mezi československými vojáky si vyžádalo i běsnění živlů při průtrži mračen 18. listopadu. Příval vody strhl četaře Jaroslava Roznětinského, jehož již nikdo více nespatriil. Jeho tělo bylo pravděpodobně odneseno do moře. Také prudká palba nepřátelského dělostřelectva na pozici 11. československého praporu v časných hodinách dne 21. listopadu si vyžádala jednoho mrtvého (**s největší pravděpodobností to byl Stanislav NEČAS**) a dva raněné. Boj o vyproštění Tobruku z obklíčení vojsk Osy ostatně toho dne teprve začínal.

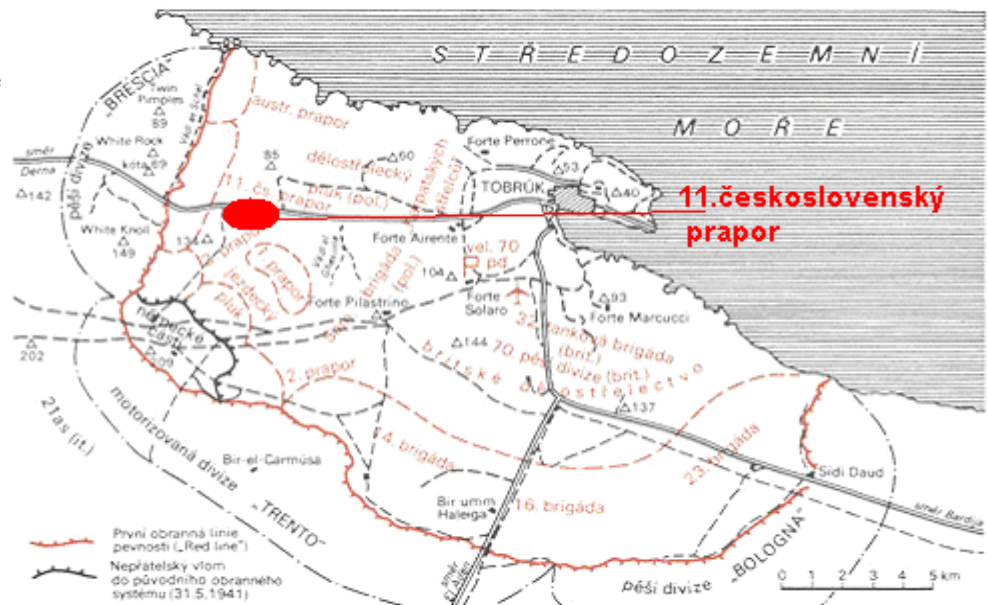
Pevňůstka S 19 „Honza „

Československé praporeční dílny se svými zbrojířmi a mechaniky se staly v Tobruku proslulou institucí. Mezi spojeneckými jednotkami se žertem říkalo, že stačí přinést Čechům kliku od auta a jistě k ní z ničeho nic přičarují vůz. Šikovnost českých rukou a vynalézavost myslí umožnila rozmnožit výzbroj a vybavení praporu a ještě opravit množství nejrůznějších, zejména kořistních zbraní pro jiné jednotky. Díky iniciativě svých vojáků disponoval 11. prapor 10. prosince 1941 již 653 puškami, 22 těžkými a 82 lehkými kulomety, 35 protitankovými puškami, 14 granátomety a 25 minomety, 3 protitankovými kanóny ráže 47 mm a dokonce i 4 houfnicemi ráže 100

Stanislav NEČAS

Narozen v roce 1919 ve Lhotě u Vyškova . Po okupaci přchl Z vlasti a dostal se na Střední Východ . Byl zařazen jako voják pěchoty k československému pěšímu praporu—

11. Východnímu, se kterým se zúčastnil bojů v poušti . Padl v listopadu 1941 .

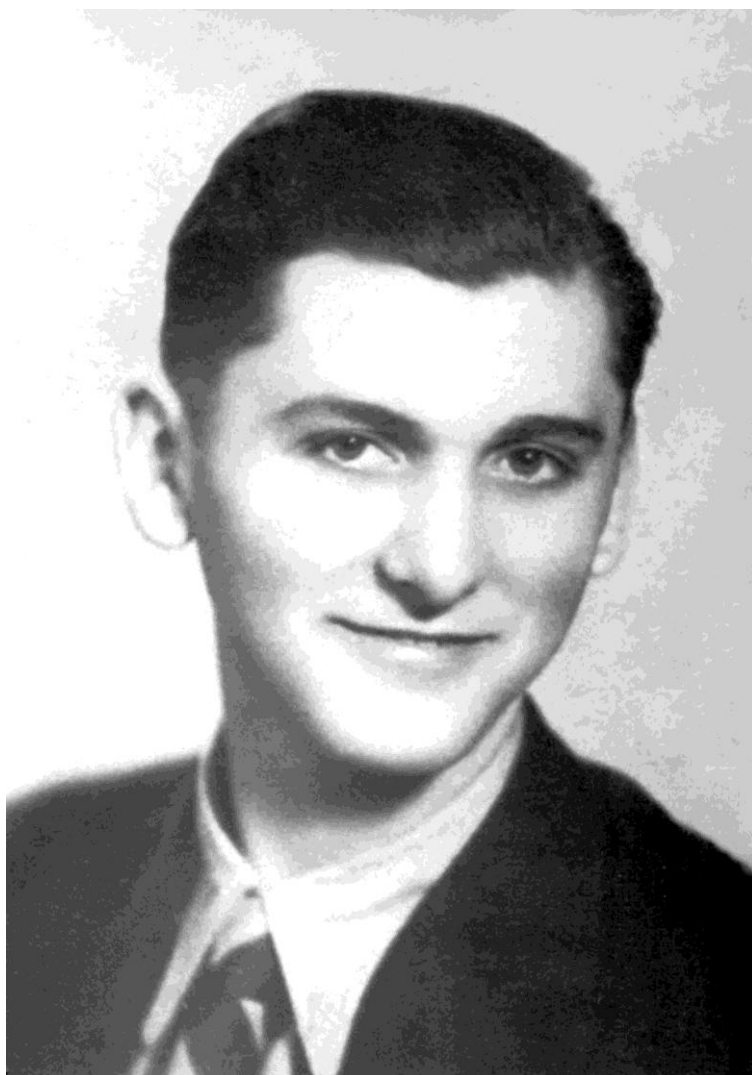

Bojové vystoupení 11. československého pěšího praporu v Tobruku 10. prosince 1941 skončilo, ačkoliv prapor zůstal v pevnosti až do 7. dubna 1942, nejprve ve svazku britské 16. pěší brigády (od 11. do 31. prosince), později u 38. indické pěší brigády.

Během celého svého pobytu v Tobruku ztratil prapor 14 padlých a 81 raněných vojáků.

Jedním z mrtvých byl Stanislav Nečas ze Lhoty

Stanislav Nečas

